

BIO-info 07/2013, 22. feb 2013 [BIO: sakslister og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Felles arenaer

Flere av innspillene fra HMS-møtene i forskningsgruppene i høst har pekt på behovet for flere felles arenaer for å møtes og diskutere faglige aktiviteter på tvers av gruppene. Det samme peker strategiplanen vår «Høyere mål - dypere innsikt» på. I år har vi gjort noen grep for å ta tak i dette. **BIO-seminarene** er under remodellering slik at de både skal komme hyppigere og være mer faglige hendelser som skal samle BIOs forskere, stipendiater og masterstudenter om tema av felles interesse. Her må vi prøve å få det til å bli en kultur å delta.

Den store faglige eventen i vår er **BIO-Alle forskningsseminaret 7. mars**. Her blir det mulig å få oversikt over alt som foregår på dette store instituttet vårt på en eneste formiddag, og etter en gratis lunsj skal vi finne ut hvordan vi skal få til flere spennende ting på tvers av de etablerte fagmiljøene. Til slutt blir det pizza og mingling. Se program bak i dette BIO-info. Husk påmelding innen 4. mars!

Hilsen Anders

Ukens bilde

Roborovski dverghamster

Fotograf: **Torbjørn Paulsen**

En Roborovski dverghamster (*Phodopus roborovskii*) finner lett nedgravde frø når de lukter.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Felles arenaer	1
Ukens bilde	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
BIO-ALL Research, day we need people to register also for the lunch;	3
BIO-arrangement kommende uke	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	3
Horisont 2020 Rådgivende grupper, UiB's Service Centre for International Mobility open	4
NYE UTLYSNINGER	5
KOMMENDE MØTER OG SEMINAR	5
Future Oceans, Etikkfrokost, European Marine Biology Symposium, HAV 21 strategien, Nynorskurs,5	5
LEDIGE STILLINGER	7
NYE ARTIKLER	8
Paulsen; Högstedt, Vandvik; Penglase	8

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Faste lenker:

[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

BIO-ALL Research, day we need people to register also for the lunch;

Register for the BIO-All meeting at VilVite March 7 2013! NB we need registration also for the lunch!

BIO-ALL RESEARCH DAY

In previous issues we have required registration only for the pizza and mingling event. However, we now ask people participating on the 9- 16 event to register also so that we can have an idea about how many lunches we are going to order. Deadline March 4!

You can register [here](#)

Join the competition for the best project application! The winners will receive a prize of 10.000 NOK! You can download the rules for the competition [here](#)

Anne, Amy, Arne, Frede, Lawrence.

[Template for group presentation](#)

[Tentative program](#)

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
25.2	Prøveforelesning – Atif Kamil	Kl. 13:00, Seminarrom K1, BIO
1.3	Disputas – Trond Einar Isaksen	Kl. 10:15, Stort Aud, HIB

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Disputas Trond Einar Isaksen: Påvisning og beskrivelser av nye arter fiskeparasitter

Trond Einar Isaksen disputerer for ph.d. graden med avhandlingen: "Ichthyobodo infections on farmed and wild fish – Methods for detection and identification of *Ichthyobodo* spp."

Veiledere: Are Nylund, Egil Karlsbakk

Bedømmelseskomite: Seksjonsleder Tor Atle Mo, Veterinærinstituttet, Oslo, Seniorforsker, Arne Levsen, NIFES, Professor Endre Willassen, Universitetsmuseet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Ivar Hordvik, Universitetet i Bergen

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Tid og sted: Fredag 1. mars 2013, kl. 10.15, Stort auditorium, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgate 55

Alle interesserte er velkommen

Atif Kamil - Ph.d Forelesning "Impact of genome duplication in teleost evolution"

Bedømmelseskomite: Professor Jon Vidar Helvik, Professor Rune Male, Forsker Tom Olav Nilsen

Tid og sted: Mandag 25. februar, kl. 13:00, Seminarrom K1, Biobyggene, Thormøhlens gt 53A

Alle interesserte er velkommen.

Horisont 2020 Rådgivende grupper, UiB's Service Centre for International Mobility open

Rådgivende grupper - en mulighet til å påvirke arbeidsprogrammene i Horisont 2020!

Europakommisjonen inviterer til å delta i rådgivende grupper knyttet til Horisont 2020. Gruppene skal gi råd til utforming av arbeidsprogrammene i Horisont 2020. Det er foreløpig uklart hvor mange grupper det er snakk om, men trolig vil det dreie seg om cirka 15, og de vil til sammen dekke alle temaer innenfor det nye rammeprogrammet. Hver gruppe vil bestå av 20-30 personer.

Medlemmene i de rådgivende gruppene står fritt til å delta i forskningsprosjekter under rammeprogrammet, men kan ikke opptre som evaluatore eller som medlemmer eller eksperter i programkomiteene. Medlemmene får dekket utgifter til reise og opphold, men mottar ikke honorar utover dette.

- Kvinner oppfordres særlig til å melde sin interesse.
- Kommisjonen ønsker også å rekruttere folk som ikke har deltatt i denne type arbeid på europeisk nivå før.

Fristen for å melde sin interesse er 6. mars. [Mer informasjon om utlysningen og skjema.](#)

Kurs for nyansatte på laboratoriet

Torsdag 7. mars arrangerer HMS-seksjonen ved Personal- og organisasjonsavdelingen et kurs for nyansatte på laboratoriet. Kurs for nyansatte på laboratoriet er et kurs som er spesialtilpasset ansatte ved UiB, som har laboratoriet som arbeidsplass. Dette er et dagskurs som blir utarbeidet i regi av yrkeshygienikerne Anne Kristin Johannessen og Bente-Lise P. Lillebø.

Kurset vil gi den nyansatte informasjon om relevante lover, regler og retningslinjer. Det vil bli lagt vekt på viktigheten av trygg håndtering av kjemikalier, radioaktivt materiale og biologiske helsefarer. Verneutstyr, verneinnretninger, samt avfallshåndtering vil også være sentrale tema. Risikovurdering, avvikshåndtering og systematisk HMS-arbeid vil bli vektlagt.

Kurset vil bli avholdt 7. mars 2013 klokken 09:00 - 15:00 i Christiesgate 18, rom 3.43 - 3.44.

Påmelding

Ansatte som ønsker å delta på Kurs for nyansatte på laboratoriet, må registrere seg på vår elektroniske [påmelding i HMS-portalen](#). **Påmeldingsfrist er mandag 25. februar 2013.**

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Service Centre for International Mobility

Reminder that UiB's Service Centre for International Mobility is open on Mon-Friday from 1-3 pm. – feel free to come and see us and get information, counselling or just a cup of coffee or tea! The Centre manages all information relating to international services at UiB. [Read more.](#)

Fra NFR / from NRC

Viktig å forske på torsk nå

Forskningsrådet bruker 21 millioner kroner på forskning på torskelarver. – Riktig satset til rett tid, mener professor Ivar Rønnestad. [Les mer.](#)

Positive evaluation of the Industrial Ph.D. scheme

The Research Council of Norway's Industrial Ph.D. scheme successfully facilitates long-term knowledge building in companies and helps them to step up their research activity. These are among the conclusions of a recently conducted evaluation. [Read more.](#)

[More news from the Research Council of Norway](#)

Newsletters

[CICERO](#) [EurOcean](#)

NYE UTLYSNINGER

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

KOMMENDE MØTER OG SEMINAR

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Future Oceans, Etikfrokost, European Marine Biology Symposium, HAV 21 strategien, Nynorskurs,

IMBER Open Science Conference
FUTURE OCEANS
www.imber.info

23-27 June 2014
Bergen, Norway
Research for marine sustainability:
multiple stressors, drivers, challenges
and solutions

Integrated Marine Biogeochemistry and Ecosystem Research (IMBER) Open Science Conference

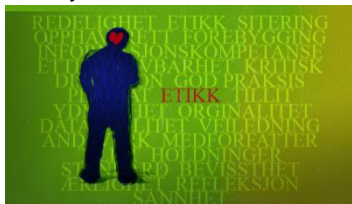
"Future Oceans – Research for marine sustainability: multiple stressors, drivers, challenges and solutions"

23-27 June 2014, Bergen, Norway

Call for Sessions and Workshops. Proposals should be sent to imber@imr.no by Friday 15th March 2013. [Learn more about conference.](#)

"Hva kan vi lære (om noe) av tilfellet Stapel?» Etikkfrokost om forfalskning av data

Invitasjon til seminar om etikk som inkluderer gratis frokost! Seminaret er åpent for alle!

Sted: Studentsenteret "Egget"

Dato: 7. mars 2013

Tid: 0800–1000

En nederlandsk forsker forfalsket data i 15 år før han ble avslørt. Spennende funn i sosialpsykologien viser seg vanskelig å gjenta. Det er ingen sammenheng mellom disse forholdene, likevel er eksperimentell sosialpsykologi kommet under dobbelt ild og røken er

synlig på frastand.

Vår innleder Karl Halvor Teigen er professor emeritus i generell psykologi ved Universitetet i Oslo, med fortid fra universitetene i Bergen og Tromsø. Han har skrevet om psykologiens historie og forsket blant annet på bedømming- og beslutningsprosesser.

[Program og påmelding:](#)

48th Annual European Marine Biology Symposium

August 19-23, 2013 National University of Ireland, Galway [Read more.](#)

KEY DATES

March 25, 2013 - Deadline for submission of abstracts (extended from February)

May 3, 2013 - Notification of abstract acceptance

June 1, 2013 - Early registration deadline

August 10, 2013 - Registration Close

August 19-23, 2013 - Conference - Galway, Ireland

UNIVERSITETET I
NORDLAND

HAV 21 strategien – hvilken retning setter den for marin forskning?

HAV 21 strategien ble presentert i november som en samlet strategi for marin forskning og innovasjon. Universitetet i Nordland

ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur og Norges forskningsråd ønsker med denne konferansen å fokusere på hvordan strategien påvirker de ulike virkemidler i relevante programmer. Det blir også fokus på mulighetene for å få fram gode innovasjoner fra forskningen.

Vi inviterer representanter fra forskning, fiskeri, havbruksnæringen, matindustrien, forvaltningen og andre med interesse for forskning, forvaltning, miljø og innovasjon innen marine fag, bioteknologi og havbruk. Vi arrangerer en møteplass der representanter fra hele landet møtes. Arrangementet er gratis. Påmelding her innen 12. mars.

Tid: Tirsdag 19. mars kl 10.00 – 17.00.

Arrangementet blir etterfulgt av en middag ved Universitet i Nordland. Den avsluttes slik at deltakerne kan nå hjem samme kveld. [Les mer.](#)

NARMA årskonferanse og stiftelsesmøte 2013

Ny forskningsmelding – hva betyr det?

16.-17. april, Gardermoen

Forskningsadministratorer- og ledere fra hele Norge inviteres til årskonferanse for Norsk nettverk for forskningsadministrasjon / Norwegian Association for Research Managers and Administrators (NARMA). [Les mer.](#)

Invitation

[The Centre for Women's and Gender Research \(SKOK\)](#), University of Bergen invites all master students writing dissertations on gender related themes to the seminar.

All master students writing dissertations with a theme that in one way or another, empirical or theoretical, deals with gender, are welcome to an interdisciplinary seminar on Friday, March 15. The master-relay is a full-day seminar where everyone gets 15 minutes to present their projects. Then we have allotted 15 minutes afterwards for discussion of the presentation. This gives the candidates the opportunity to form useful contacts across disciplines and to get input from the professionals at SKOK. If you are interested in participating, send a half-page abstract about your project to: tone.lund-olsen@uib.no by 1 March.

Time: Friday 15 Mars 2013

Venue: Ida Blom's hus, Allégaten 34, the Seminar Room, 3rd floor.

SPRÅK VED UiB

Kurstilbud i nynorsk for framandspråklege tilsette ved UiB

Personalavdelinga i samarbeid med Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studiar (LLE) tilbyr eit innføringskurs i nynorsk for tilsette som ikkje har norsk som morsmål.

Stad: Kurset vert halde i Christiesgate 18, rom 3.43/44

Kurshaldar: Universitetslektor Aasne Vikøy, LLE

Målgruppe: Framandspråklege tilsette med gode kunnskapar i norsk.

Deltakarane bør ha fullført trinn 3 i norsk som andrespråk eller ha tilsvarande

kunnskapar.

Mål:

- å kjenne til viktige skilnader mellom bokmål og nynorsk
- å lese og forstå nynorske tekstar
- å skrive og omsetje (frå bokmål) enkle tekstar på nynorsk

Innhald:

- bakgrunn for nynorsk – språkhistorie på fem minutt
- nynorskens status: statistikk og aktuell språkpolitikk
- mangfaldet i språket – dialektprøver
- kva er skilnaden frå bokmål – systematisera trekk
- minigrammatikk i nynorsk og nokre oppgåver knytt til dette
- omsetjingsoppgåver frå bokmål til nynorsk

Påmelding: <https://skjema.app.uib.no/nynorsk002/>

For **meir informasjon**, ta kontakt med Ellen M Grong, ellen.grong@adm.uib.no, tlf 82214

Tid:

Onsdag 3. april kl.12.15 - 16.00

Onsdag 10.april kl.12.15 - 16.00

Onsdag 17. april kl.12.15 - 16.00

Totalt 12 timar.

Velkommen til kurset Dataanalyse i Stata: En introduksjon

- . Forelesere: Dag Arne Christensen (Uni Rokkansenteret) og Tor Midtbø (UiB)
- . Sted: Universitetet i Bergen (U-phil, Professor Keyzers gt. 1)
- . Tidspunkt: 18.-19. april, 2013
- . Forkunnskapar: Noe erfaring med databehandling er en fordel
- . Kursavgift: 5500 NOK
- . Kursopplegg: Forelesninger kombinert med praktiske øvelser
- . Datasett vil bli gjort tilgjengelig. Medbrakte data kan også benyttes.
- . Det serveres enkel lunsj begge dager

[Mer informasjon.](#) Påmeldingsfrist: 03 april

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Paulsen; Högstedt, Vandvik; Penglase

Paulsen, T. R., Colville, L., Kranner, I., Daws, M. I., **Högstedt, G.**, **Vandvik, V.** and Thompson, K. (2013), Physical dormancy in seeds: a game of hide and seek?. *New Phytologist*. doi: 10.1111/nph.12191

Summary

Historically, 'physical dormancy', or 'hard seededness', where seeds are prevented from germinating by a water-impermeable seed coat, is viewed as a dormancy mechanism. However, upon water uptake, resumption of metabolism leads to the unavoidable release of volatile by-products, olfactory cues that are perceived by seed predators. Here, we examine the hypothesis that hard seeds are an anti-predator trait that evolved in response to powerful selection by small mammal seed predators. Seeds of two legume species with dimorphic seeds ('hard' and 'soft'), *Robinia pseudoacacia* and *Vicia sativa*, were offered to desert hamsters (*Phodopus roborovskii*) in a series of seed removal studies examining the differences in seed harvest between hard and soft seeds. Volatile compounds emitted by dry and imbibed soft seeds were identified by headspace gas chromatography–mass spectrometry (GC-MS).

Fourteen main volatile compounds were identified, and hamsters readily detected both buried imbibed seeds and an artificial 'volatile cocktail' that mimicked the scent of imbibed seeds, but could not detect buried hard or dry soft seeds.

We argue that physical dormancy has evolved to hide seeds from mammalian predators. This hypothesis also helps to explain some otherwise puzzling features of hard seeds and has implications for seed dispersal.

Penglase, S., Harboe, T., Sæle, O., Nordgreen, A., Helland, S., and Hamre, K. (2013). Iodine nutrition and toxicity in Atlantic cod (*Gadus morhua*) larvae. *Peer J* 1:e20 <http://dx.doi.org/10.7717/peerj.20>.

Copepods as feed promote better growth and development in marine fish larvae than rotifers. However, unlike rotifers, copepods contain several minerals such as iodine (I), at potentially toxic levels. Iodine is an essential trace element and both under and over supply of I can inhibit the production of the I containing thyroid hormones. It is unknown whether marine fish larvae require copepod levels of I or if mechanisms are present that prevent I toxicity. In this study, larval Atlantic cod (*Gadus morhua*) were fed rotifers enriched to intermediate (26 mg I kg⁻¹ dry weight; MI group) or copepod (129 mg I kg⁻¹ DW; HI group) I levels and compared to cod larvae fed control rotifers (0.6 mg I kg⁻¹ DW). Larval I concentrations were increased by 3 (MI) and 7 (HI) fold compared to controls during the rotifer feeding period. No differences in growth were observed, but the HI diet increased thyroid follicle colloid to epithelium ratios, and affected the essential element concentrations of larvae compared to the other groups. The thyroid follicle morphology in the HI larvae is typical of colloid goitre, a condition resulting from excessive I intake, even though whole body I levels were below those found previously in copepod fed cod larvae. This is the first observation of dietary induced I toxicity in fish, and suggests I toxicity may be determined to a greater extent by bioavailability and nutrient interactions than by total body I concentrations in fish larvae. Rotifers with 0.6 mg I kg⁻¹ DW appeared sufficient to prevent gross signs of I deficiency in cod larvae reared with continuous water exchange, while modelling of cod larvae versus rotifer I levels suggests that optimum I levels in rotifers for cod larvae is 3.5 mg I kg⁻¹ DW.